

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Για την προστασία του περιβάλλοντος
και της πολιτιστικής κληρονομιάς

Μέλος των: *International Union for Conservation of Nature and Natural Resources (IUCN)*
European Environmental Bureau (EEB) • Europa Nostra

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ • ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ - ΜΑΡΤΙΟΣ 2000 • ΕΤΟΣ 28 • ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 1 • Δρχ. 1

11 Περιβαλλοντικές οργανώσεις ρωτούν τα κόμματα

Ενδεκα Περιβαλλοντικές μη Κυβερνητικές Οργανώσεις με πρωτοβουλία της Ελληνικής Εταιρείας, απευθύνθηκαν στα πολιτικά Κόμματα, πριν από τις εκλογές της 9ης Απριλίου και ζήτησαν τις θέσεις τους και φυσικά τις δεσμεύσεις τους πάνω σε συγκεκριμένα προβλήματα περιβάλλοντος, πολιτιστικής κληρονομιάς και ποιότητας ζωής.

Τα προβλήματα αυτά απασχολούν έντονα μεγάλο τμήμα της κοινής γνώμης, δεν είχαν όμως σχεδόν καμία προβολή στις προεκλογικές εξαγγελίες και τους προβληματισμούς των Κομμάτων. Γι αυτό αναλάβαμε αυτήν την πρωτοβουλία. Οι παραπάνω Περιβαλλοντικές μη Κυβερνητικές Οργανώσεις (ΜΚΟ) εξέφρασαν την έντονη ανησυχία τους για το γεγονός ότι, παρά το πλήθος των πρωτοβουλιών και νομικών προβλέψεων, απουσιάζει η αποτελεσματική και συνολική προστασία του φυσικού αλλά και του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος στην χώρα μας, τόσο από μέρους των αρμοδίων κρατικών φορέων όσο και των φορέων της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Επισήμαναν βέβαια ότι έχουν γίνει σημαντικά και θετικά βήματα προστασίας και διαχείρισης από την Ελληνική Πολιτεία τα τελευταία χρόνια και χαιρέτισαν κινήσεις όπως η κατάρτιση του Δικτύου Φύση 2000 και η εκτέλεση προγραμμάτων προστασίας και διαχείρισης σε αρκετές από τις περιοχές Natura, η νομοθετική κατοχύρωση του Πάρ-

- ✓ ΑΡΚΤΟΥΡΟΣ (ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΗΣ ΑΓΡΙΑΣ ΖΩΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ)
- ✓ ΑΡΧΕΛΩΝ - ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΙΑΣ ΧΕΛΩΝΑΣ
- ✓ ΔΙΚΤΥΟ «ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ S.O.S.»
- ✓ ΔΙΚΤΥΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ-ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ
- ✓ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ
- ✓ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ
- ✓ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΡΝΙΘΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
- ✓ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΕΛΕΤΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΗΣ ΦΩΚΙΑΣ (ΜΟm)
- ✓ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΩΤΗΡΙΑ ΤΩΝ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΧΕΛΩΝΩΝ (MEDASSET)
- ✓ ΟΙ ΦΙΛΟΙ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗΣ ΑΓΡΙΩΝ ΖΩΩΝ ΚΑΙ ΠΟΥΛΙΩΝ
- ✓ WWF - ΕΛΛΑΣ

κου της Ζακύνθου, η κάλυψη του σημαντικού θεσμικού κενού σχετικά με τους φορείς διαχείρισης των προστατευόμενων περιοχών μέσα από το νόμο για τη Χωροταξία κλπ. Οι λίγες όμως θετικές αυτές ενέργειες αποτελούν, δυστυχώς, εξαίρεση στον κανόνα και γίνονται με μεγάλη καθυστέρηση.

Στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά και στον υπόλοι-

Το κόστος έκδοσης του παρόντος τεύχους καλύπτεται με την ευγενική χορηγία
του ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΣΑΜΟΥΡΚΑ

Οι εκπρόσωποι των κομμάτων με τον συντονιστή της συζήτησης. Από αριστερά: Δ. Θεοχάρης (ΔΗΚΚΙ), Σ. Χαλβατζής (ΚΚΕ), Ι. Ηλιοπούλου (ΝΔ), Μ. Σκούλλος (συντονιστής), Η. Μπεριάτος (ΠΑΣΟΚ), Α. Τσακαλία (ΣΥΝ), Α. Αϊβαλιώτης (Φιλελεύθεροι)

πο κόσμο, έχει γίνει πλέον συνείδηση ότι η προστασία του περιβάλλοντος αποτελεί απολύτως πρώτη προτεραιότητα ως προϋπόθεση υγιούς διαβίωσης και βιώσιμης - αιwfόρου ανάπτυξης. Προς την κατεύθυνση αυτή κινούνται όχι μόνον οι Κυβερνήσεις αλλά και οι διεθνείς οργανισμοί, οι τοπικοί φορείς, οι παραγωγικές δυνάμεις, οι μη κυβερνητικές οργανώσεις κλπ.

Στην Ελλάδα, παρά τις επίσημες διακηρύξεις και σειρά συμβατικών δεσμεύσεων προς τους σχετικούς διεθνείς οργανισμούς, διαπιστώνεται έλλειμμα στην προστασία του περιβάλλοντος εκ μέρους των αρμοδίων Αρχών. Ζούμε σε μια όμορφη χώρα με εξαιρετικά πλούσια βιοποικιλότητα και εύθραυστα οικοσυστήματα και μνημεία, όπου το φυσικό περιβάλλον και η πολιτιστική κληρονομιά δέχονται τα τελευταία χρόνια τεράστιες πιέσεις. Αντί να είμαστε πρωτοπόροι στην προστασία, ακολουθούμε, συχνά μόνον από υποχρέωση και με μεγάλη καθυστέρηση τις αποφάσεις της Ευρω-

παϊκής Ένωσης και άλλων Διεθνών Οργανισμών.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι η Οδηγία 90/313/ΕΟΚ, που θεσμοθετεί το δικαίωμα πρόσβασης των Ευρωπαίων πολιτών στην περιβαλλοντική πληροφόρηση. Κυρώθηκε από την Ελλάδα μόλις στις 14-9-1995, τρία σχεδόν χρόνια μετά τη λήξη της σχετικής οριακής προθεσμίας. Παρόλα ταύτα, δεν εφαρμόζεται ούτε σήμερα κατά την εκτέλεση των λεγομένων «μεγάλων έργων» (Αερώδριο Σπάτων).

Κορυφαίο παράδειγμα αποτελεί η νέα Περιφερειακή Λεωφόρος Υμηττού όπου βασικά στοιχεία του έργου έχουν χαρακτηριστεί με νόμο ως μυστικά.

Στα «μεγάλα έργα» παρατηρείται κραυγαλέο έλλειμμα πληροφόρησης και συμμετοχής των κοινωνικών φορέων.

Ενα άλλο μεγάλο και επίκαιρο θέμα είναι η «de facto» οργάνωση από την χώρα μας των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004. Οι οργανώσεις έχουν βάσι-

μους φόβους ότι, αν δεν ληφθούν συστηματικά μέτρα αναβάθμισης και προστασίας του περιβάλλοντος στην Αττική, ώστε να αρθούν οι σημαντικότερες αρνητικές επιπτώσεις και να εξασφαλιστούν συνθήκες τουλάχιστον αντίστοιχες με αυτές της Ολυμπιάδας του Sydney, υπάρχει ορατός κίνδυνος οι Ολυμπιακοί Αγώνες του 2004 να μεταβληθούν σε boummerang και να διασυρθεί η χώρα μας διεθνώς. Θα χαθεί μία μοναδική ευκαιρία επενδύσεων με περιβαλλοντική προοπτική.

Προκειμένου να προβληθούν στην κοινή γνώμη τα κρίσιμα θέματα που έχουν σχέση με την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και της πολιτιστικής κληρονομιάς οι έντεκα περιβαλλοντικές ΜΚΟ αποφάσισαν να καταγράψουν τα σημαντικότερα προβλήματα και να ζητήσουν τις επίσημες θέσεις των πολιτικών κομμάτων γι' αυτά.

Τα συγκεκριμένα προβλήματα διατυπώθηκαν με μορφή ερωτήσεων, που ομαδοποιήθηκαν σε τέσσερις ενότητες:

1. Θεσμικά θέματα προστασίας περιβάλλοντος και πολιτιστικής κληρονομιάς,
2. Ανθρωπογενές περιβάλλον και ανθρώπινες δραστηριότητες,
3. Φυσικό περιβάλλον και
4. Ολυμπιακοί Αγώνες του 2004 στην Αθήνα.

Συνολικά καταγράφηκαν 37 επί μέρους προβλήματα υπό μορφή ερωτήσεων. Το σχετικό ερωτηματολόγιο απεστάλη στα κόμματα της Βουλής στις 16 Μαρτίου, κοινοποιήθηκε δε και στα μέσα ενημέρωσης.

Στις 30/3/2000, παρουσιάστηκαν οι θέσεις - απαντήσεις των Κομμάτων, σε δημόσια εκδήλωση, στην αίθουσα Ανταποκριτών Ξένου Τύπου. Υπήρξε ανταπόκριση και από τα έξι Κόμματα της Βουλής, και σημαντική προβολή από τα ΜΜΕ, παρόλο ότι λόγω της προεκλογικής περιόδου, το ενδιαφέρον των Μέσων μονοπωλούσαν οι εκλογές.

Εκ μέρους των Κομμάτων παραβρέθηκαν και παρουσίασαν τις θέσεις τους, από το ΔΗΚΚΙ ο κ. Δήμος Θεοχάρης, υπεύθυνος ιδεολογικού σχεδιασμού και ενημέρωσης και υποψήφιος Βουλευτής Επικρατείας, από το ΚΚΕ ο κ. Σπύρος Χαλβατζής, του Τμήματος Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Περιβάλλοντος της ΚΕ του ΚΚΕ, από την Νέα Δημοκρατία η κα Ιωάννα Ηλιοπούλου, Αν. Καθηγήτρια Παν/μιου Πατρών σε θέματα Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Οικολογίας και υποψήφια Βουλευτής Επικρατείας, από το ΠΑΣΟΚ ο κ. Ηλίας Μπεριάτος, Γενικός Γραμματέας ΥΠΕΧΩΔΕ, από τον Συνασπισμό η κα Λία Τσακαλία, Υπεύθυνη Τμήματος Οικολογίας και τέλος από τους Φιλελεύθε-

ρους ο κ. Αριστοτέλης Αϊβαλιώτης, αρμόδιος σε θέματα εξωτερικής πολιτικής και υποψηφίων.

Την συζήτηση συντόνισε ο Πρόεδρος της Ελληνικής Εταιρείας Καθηγ. Μιχάλης Σκούλλος και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των ΜΜΕ και των οικονομικών οργανώσεων που συνεργάστηκαν στην σύνταξη του ερωτηματολογίου.

Αν και ο χρόνος που είχαν στην διάθεσή τους τα Κόμματα, από την ημέρα που εστάλη το ερωτηματολόγιο, ήταν σχετικά περιορισμένος, τέσσερα από τα Κόμματα έδωσαν και γραπτές απαντήσεις.

Από τις απαντήσεις προκύπτουν τα εξής συμπεράσματα:

1. Στις τρεις πρώτες ενότητες, παρατηρείται αξιοσημείωτη σύγκλιση απόψεων όλων των Κομμάτων, που συμφωνούν γενικά με τις θέσεις και τις απόψεις των περιβαλλοντικών οργανώσεων. Σε μερικά, μάλιστα, θέματα υπάρχει απόλυτη ταύτιση.

2. Στην τέταρτη ενότητα που αφορά τις επιπτώσεις από την διοργάνωση των Ολυμπιακών Αγώνων στην Αθήνα, το 2004, διαπιστώνεται μια διαφορά απόψεων μεταξύ του ΠΑΣΟΚ, αφ' ενός, που υπεραμύνεται των αποφάσεων και επιλογών των αρμοδίων κρατικών οργάνων και των υπολοίπων Κομμάτων αφ' ετέρου, που, σε διαφορετικό βαθμό το καθένα, συμμερίζεται τις ανησυχίες των περιβαλλοντικών οργανώσεων και συντάσσεται με τις

απόψεις τους.

Η αναλυτική θέση των Κομμάτων, αποτυπώνεται στις γραπτές απαντήσεις τους και στα μαγνητοφωνημένα πρακτικά.

Από τις τοποθετήσεις που έγιναν διαπιστώθηκε ότι οι διαφορετικές απόψεις εντοπίζονται κυρίως στο θέμα των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004.

Ο προεδρεύων κ. Σκούλλος υποσχέθηκε ότι θα διοργανωθεί μια συνάντηση, στο άμεσο μέλλον, αποκλειστικά για το θέμα αυτό.

Η όλη εκδήλωση είχε μεγάλη επιτυχία, αν μάλιστα ληφθεί υπόψη ο εξαιρετικά περιορισμένος χρόνος προετοιμασίας και η χρονική συγκυρία (παραμονές βουλευτικών εκλογών).

Ενδεικτικά σημειώνεται ότι μέχρι την 8η Απριλίου, παραμονή των εκλογών, στην εκδήλωση αναφέρθηκαν οι εφημερίδες: «ΑΔΕΣΜΕΥΤΟΣ ΤΥΠΟΣ ΡΙΖΟΥ» «ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ» «ΑΥΓΗ» «ΑΥΡΙΑΝΗ» «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ» «ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗΣ» «ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ» «ΤΟ ΒΗΜΑ» οι ραδιοφωνικοί σταθμοί: 9,41, Αθήνα 9,84, Flash 9,61, ενώ υπήρξαν και αναφορές για την ανάγκη προστασίας του περιβάλλοντος σε αρκετές περιπτώσεις τηλεοπτικών συζητήσεων μεταξύ υποψηφίων των κομμάτων, αναφορές που ίσως είχαν έναυσμα την πρωτοβουλία της Ελληνικής Εταιρείας.

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ:

Πρόοδος αλλά με καθυστερήσεις και εμπόδια

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ με την υποστήριξη της Γενικής Διεύθυνσης Περιβάλλοντος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και την συνεργασία της Ελληνικής Εθνικής Επιτροπής της UNEP, διοργάνωσε την Παρασκευή 11 Φεβρουαρίου Ημερίδα με θέμα: «**Το Δικαίωμα Πρόσβασης στην Περιβαλλοντική Πληροφόρηση - Η Οδηγία 90/313 και η εφαρμογή της στην Ελλάδα**»

Την Ημερίδα χαιρέτησε, ο κ. Γιάννης Βουρνάς Γενικός Διευθυντής Περιβάλλοντος εκ μέρους του Γενικού Γραμματέα ΥΠΕΧΩΔΕ κ. Ηλία Μπεριάτου και η ευρωβουλευτής κα Μελομένη Μαλλιώρα, μέλος της Επιτροπής Περιβάλλοντος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Εισηγήσεις παρουσιάστηκαν από προσκεκλημένους Έλληνες και ξένους ειδικούς μεταξύ των οποίων οι κ.κ. Γιώργος Κρεμλής Προϊστάμενος του Τμήματος Νομικών Υποθέσεων της Γενικής Διεύθυνσης Περιβάλλοντος

της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο κ. Ralph Hallo, Netherland's Society for Nature and Environment συντονιστής του Ευρωπαϊκού Δικτύου Νομικών για το Περιβάλλον, η κα Fe Sanchis Moreno, TERRA Environmental Policy Center, Ισπανία, ο κ. Francesco La Camera, Πρόεδρος της Συμβουλευτικής Επιτροπής της Σύμβασης του Aarhus, ο τ. Πρόεδρος του Ε' Τμήματος του ΣτΕ κ. Μιχάλης Δεκλερής, ο κ. Γιάννης Μιχαήλ Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη, η κα Μαρία Πέππα από την Δ/ση Διεθνών Δραστηριοτήτων και Ε.Ε., η κα Δάφνη Γώγου, Νομικός του Τμήματος Νομικών Υποθέσεων της Γενικής Διεύθυνσης Περιβάλλοντος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Μάτα Αραβαντινού εκ μέρους του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος και από πλευράς της Ε.Ε. από τον Πρόεδρο της Ελληνικής Εταιρείας καθηγ. Μιχαήλ Σκούλλο και το Γενικό Γραμματέα κ. Βασίλη Δωροβίνη.

Στην Ημερίδα συμμετείχαν πάνω από 200 προσκεκλημένοι και έκαναν εισηγήσεις εκπρόσωποι 30 και πλέον φορέων του δημοσίου και ευρύτερου τομέα και περιβαλλοντικές οργανώσεις.

Τα κυριότερα από τα θέματα που προέκυψαν και συζητήθηκαν στην διάρκεια της Ημερίδας μπορούν να συνοψιστούν στα εξής:

- Το δικαίωμα πρόσβασης στην περιβαλλοντική πληροφόρηση αποτελεί ένα βασικό δικαίωμα των πολιτών στις σύγχρονες κοινωνίες και ένα ιδιαίτερα σημαντικό εργαλείο στην χάραξη αποτελεσματικής περιβαλλοντικής πολιτικής. Το δικαίωμα αυτό αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της διεργασίας συμμετοχής του κοινού στη λήψη αποφάσεων και κάνει την εφαρμογή τους πιο εύκολη.

- Αν και έχουν περάσει ήδη πέντε χρόνια από την εναρμόνιση της Οδηγίας η περιβαλλοντική πληροφόρηση περιορίζεται μόνο στην παθητική πληροφόρηση με πολύ μικρό ποσοστό ενεργητικής πληροφόρησης. **Από τα αιτήματα των πολιτών, δήμων και άλλων φορέων για πληροφόρηση σχετικά με τα περιβαλλοντικά θέματα πολύ λίγα είναι αυτά που τελικά ικανοποιούνται ουσιαστικά.**

- Η Σύμβαση του Aarhus δεν έχει ακόμα κυρωθεί από την χώρα μας. **Το αίτημα της Ελληνικής Εταιρείας όπως προέκυψε από την Ημερίδα, είχε απήχηση αφού ζητήθηκε η άμεση επικύρωσή της.**

- Το Ε' Τμήμα του Συμβουλίου της Επικρατείας έχει παίξει σημαντικότατο ρόλο στην υποβοήθηση και διασφάλιση της παροχής πληροφόρησης. Πλην όμως, πολύ πρόσφατα, με αποφάσεις για την εκτέλεση μεγάλων

**ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ
ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ
ΣΤΗΝ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ**

Η Οδηγία 90/313 και η εφαρμογή
της στην Ελλάδα

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 11 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2000
Αίθουσα: Ινστιτούτου GOETHE Αθηνών
Ομήρου 14-16 Αθήνα

Οργάνωση

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΠΡΟΝΟΜΙΑΣ**
Τριπέδων 28, 105 58 Αθήνα
Τηλ: 3225245, 32 26 693 Fax: 32 25 240
e-mail: mie-ee-env@ath.forthnet.gr

Με την υποστήριξη της

**ΓΕΝΙΚΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ**

Από αριστερά: F. La Cameca, Γ. Κρεμλής, Μ. Σκούλλος, R. Hallo, Δ. Γώγου και στο βήμα ο κ. Γ. Βουρνάς

έργων με αποκλεισμό της δυνατότητας πρόσβασης και παρέμβασης των πολιτών και σχετικής πληροφόρησής τους, έχει δημιουργηθεί ένα νέο κλίμα μυστικότητας, το οποίο οδηγεί τα πράγματα προς την αντίθετη κατεύθυνση και παραβιάζει το πνεύμα της Κοινοτικής Οδηγίας και της Σύμβασης του Aarhus.

● Η πρόσβαση στην περιβαλλοντική πληροφόρηση είναι άμεσα συνδεδεμένη με την συμμετοχή των πολιτών αλλά και με την εφαρμογή των μέτρων για την προστασία του περιβάλλοντος.

Αν δεν προχωρήσουμε, λοιπόν, σε γενναία και αποτελεσματικά μέτρα για τη διασφάλιση της πληροφόρησης των πολιτών, δεν θα μπορούμε να έχουμε υπεύθυνους πολίτες, με ενεργητική συμμετοχή στα περιβαλλο-

νικά θέματα.

Η Ελληνική Εταιρεία με την Ημερίδα αυτή προσπάθησε να αναδείξει το σημαντικό αυτό θέμα.

Το μήνυμα που προκύπτει από τις εργασίες της Ημερίδας προς την Κυβέρνηση αλλά και όλους τους αρμόδιους φορείς είναι ότι η **παροχή έγκαιρης, έγκυρης, επιστημονικά ακριβούς και κατανοητής πληροφόρησης δεν αποτελεί πολυτέλεια αλλά, βασικό εργαλείο για την δημοκρατική και φιλο-περιβαλλοντική λειτουργία της κοινωνίας.**

Από αριστερά: Fe Sachis-Moreno, Β. Δωροβίνης, Μ. Δεκλερής, Μ. Πέππα

«Ο Βυσσινόκηπος»

Την Παρασκευή, 28 Ιανουαρίου 2000, οργανώθηκε στον κινηματογράφο «Απόλλων» η πρώτη προβολή της ταινίας του Μ. Κακογιάννη «Βυσσινόκηπος» που βασίζεται στο ομώνυμο έργο του Α. Τσέχωφ. Η Εταιρεία τίμησε τον **Μιχάλη Κακογιάννη** ανακηρύσσοντάς τον Επίτιμο Μέλος της για την μεγάλη προσφορά του στο χώρο της τέχνης και την υποστήριξη του στις πρωτοβουλίες προστασίας του περιβάλλοντος. Η βραδιά, για την οποία ήλθαν στην Ελλάδα και οι πρωταγωνιστές της ταινίας Charlotte Rampling και Owen Teale, υπήρξε ξεχωριστή και επιτυχής. Η μουσική της ταινίας, σε μοτίβα **P. I. Tchaikovsky**, ερμηνεύεται από τον μοναδικό **Vladimir Ashkenazy**.

Προλογίζοντας την εκδήλωση, ο Πρόεδρος της Ε.Ε. κ. Μ. Σκούλλος, είπε:

«Είναι ιδιαίτερη χαρά και τιμή για την Ελληνική Εταιρεία και εμένα προσωπικά να σας υποδεχό-

μαστε σήμερα στην κατάμεστη αυτή αίθουσα για να τιμήσουμε τον **Μιχάλη Κακογιάννη** κατά την διάρκεια της επίσημης Ελληνικής Πρεμιέρας του έργου του «Ο Βυσσινόκηπος».

Ασφαλώς όλοι εδώ γνωρίζουμε το πολυσχιδές σημαντικό και επιβλητικό έργο και την μακροχρόνια προσφορά του **Μιχάλη Κακογιάννη** στην Τέχνη. Οι περισσότεροι γνωρίζετε επίσης και το έργο που αναπτύσσει επί 27 ήδη χρόνια η Ελληνική Εταιρεία. Για όσους όμως πιθανόν δεν την γνωρίζουν αρκετά, επιτρέψτε μου να πω ότι δραστηριοποιείται σε πέντε μεγάλους τομείς: Το Φυσικό Περιβάλλον, το Πολιτιστικό Περιβάλλον, στην Περιβαλλοντική Εκπαίδευση και Επιμόρφωση, στη Διεθνή Δράση και τέλος την ενημέρωση του κοινού και των Αρχών και τον επηρεασμό της Περιβαλλοντικής Πολιτικής. Για τους αγώνες αυτούς χρειάζεται και ηθική και υλική στήριξη από την ευρύτερη κοινωνία αλλά και από λαμπρές προσωπικότητες όπως είναι

Η απονομή του βραβείου της Ε.Ε. στον κ. Κακογιάννη

και ο τιμώμενος σήμερα ΜΙΧΑΗΛΣ ΚΑΚΟΓΙΑΝΝΗΣ.

Ο Διεθνής αυτός Έλληνας, εκλεκτό τέκνο της Κύπρου και πολίτης του κόσμου, πάντοτε έδειξε την ευαισθησία του για το περιβάλλον, Φυσικό, Πολιτιστικό και Ανθρώπινο - Κοινωνικό. Ασχολήθηκε και σε ταινίες του για την πυρηνική απειλή, ένωσε την φωνή του μαζί μας για την προστασία του Δελφικού τοπίου και την αποτροπή της εγκατάστασης του εργοστασίου Αλουμίνιας στην Αγ. Ευθυμία στον Δελφικό χώρο, το 1984. Υπήρξε μέλος της τιμητικής επιτροπής της Ε.Ε. μαζί με άλλες προσωπικότητες για την συγκέντρωση πόρων για την αναστήλωση του ωραίου νεοκλασικού μας κτιρίου στην οδό Τριπόδων 28, και σήμερα ευγενώς παραχώρησε στην Ε.Ε. την ευκαιρία να οργανώσει την πρεμιέρα του «Βυσσινόκηπου» που πρόκειται απ' ότι λένε οι ειδικοί για την θαυμάσια μεταφορά στην οθόνη του διαχρονικού αριστουργήματος του Τσέχωφ που είναι έργο βαθύτατα και προφητικά περιβαλλοντικό.

Αποδοσμένο με περιβαλλοντική ευαισθησία και καταγράφοντας τους εξωτερικούς και εσωτερικούς τριγμούς της φύσης και της κοινωνίας πείθει για την αιωνιότητα του κλασσικού αλλά και για το εύθραυστο του εφήμερου.

Στην Ελλάδα της αντιπαροχής («της αρπαχτής») και της οικοπεδοποίησης συχνά και της καταπατημένης δημόσιας γης όπου δάση και βυσσινόκηποι, κληρονομιά όλων ή κάποιων, εξαφανίζονται κάτω από την λογική του βραχύβιου, κοντόφθαλμου και σαγηνευτικού κέρδους που επενδύεται στις μέρες μας και περιβάλλεται και τον μανδύα της παγκοσμιοποίησης της οικονομίας χωρίς παράλληλη δημιουργία φυσικών και κοινωνικών προϋποθέσεων, το έργο του Κακογιάννη και του Τσέχωφ είναι επίκαιρο όσο ποτέ.

Η μεγάλη τέχνη του Κακογιάννη πλαισιωμένη από το ταλέντο μεγάλων ερμηνευτών όπως η Charlotte Rampling και ο Owen Teale που βρίσκονται σήμερα ειδικά για αυτή την εκδήλωση ανάμεσά μας αλλά και των λαμπερών συντελεστών του έργου όπως τον Art Director Διονύση Φωτόπουλου, του Διευθυντού Φωτογραφίας Αρη Σταύρου, του πιανίστα Vladimir Ashkenazy (την μουσική του ο-

ποίου θα απολαύσετε στο CD που πήρατε), μας ξεκολλάνε από τα βράχια της καθημερινότητας, πυροπολούν την φαντασία μας και μας παρασύρουν στη βίωση του πνεύματος και του ανθρωπισμού του Τσέχωφ και την κάθαρση.

Η Ε.Ε. τιμώντας τον Μιχάλη Κακογιάννη θέλει να υπομνήσει τον πολλαπλό ρόλο των πνευματικών ανθρώπων και καλλιτεχνών στον κοινό αγώνα για να διατηρήσουμε τις ρίζες του παρελθόντος μας που είναι οι αγωγοί των ζωτικών χυμών του πολιτισμού και της δύναμης των στοιχείων της γης μας προς τα παιδιά μας, τα βλαστάρια μας και το αγέννητο αύριο.

Μιχάλη Κακογιάννη, παρακαλώ, δέξου την ανακήρυξή σου σε Επίτιμο Μέλος της Ε.Ε. και το μετάλλιο της 25ετίας της Ε.Ε. για την πολλαπλή προσφορά σου που ευχόμαστε να συνεχιστεί για πάρα πολλά ακόμα γόνιμα χρόνια».

Ο Μιχάλης Κακογιάννης με τους πρωταγωνιστές του έργου Charlotte Rampling & Owen Teale

ΒΑΛΚΑΝΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΜΕ ΘΕΜΑ:

«Οι επιπτώσεις του πολέμου της Γιουγκοσλαβίας στο περιβάλλον των Βαλκανίων»

Στις 15-16 Ιανουαρίου 2000 διοργανώθηκε στην Κατερίνη το παραπάνω συνέδριο κατά τη διάρκεια του οποίου ομιλητές από όλες σχεδόν τις Βαλκανικές χώρες παρουσίασαν τις επιπτώσεις του πολέμου στο περιβάλλον της χώρας τους. Ήταν το πρώτο διεθνές συνέδριο που ασχολήθηκε με το θέμα αυτό και το γεγονός ότι πραγματοποιήθηκε σε ουδέτερο έδαφος ενίσχυσε την αντικειμενικότητά του. Σκοπός του συνεδρίου ήταν η ενημέρωση της Ελληνικής, Βαλκανικής και Ευρωπαϊκής κοινωνίας αναφορικά με τις βραχυπρόθεσμες και μακροχρόνιες επιπτώσεις του πολέμου στη Γιουγκοσλαβία.

Το Συνέδριο διοργανώθηκε από το Εμπορικό και Βιοτεχνικό Επιμελητήριο Πιερίας, τη Νομαρχία Πιερίας, το Δήμο Κατερίνης, την Επιτροπή Κατερίνης Φοιτητών Γιουγκοσλαβίας και Γονέων. Η Ελληνική Εταιρεία υποστήριξε ένθερμα την διοργάνωση του συνεδρίου αυτού ενώ μέλος της οργανωτικής επιτροπής ήταν ο κ. Κρίτωνας Αρσένης μέλος του Παραρτήματος Θεσσαλονίκης.

Στο συνέδριο διαβάστηκε χαιρετισμός του Προέδρου της Ε.Ε. Καθηγ. Μ. Σκουλλου στον οποίο μεταξύ άλλων τονίστηκαν τα ακόλουθα:

«...Ο πρόσφατος πόλεμος στην Γιουγκοσλαβία έχει πολλά και ποικίλα αίτια, πτυχές και επιπτώσεις που ασφαλώς επηρεάζουν την ιστορική εξέλιξη και δυναμική στην περιοχή. Πέρα όμως από τις ερμηνείες, αιτιάσεις και ενδεχόμενο επιμερισμό ευθυνών (πέρα από την απογοήτευση και

πικρία που αισθάνονται όλοι οι άνθρωποι μπροστά στην ωμή πολεμική βία, απ'όπου και αν προέρχεται) αυτά καθαυτά τα αποτελέσματα του πολέμου και οι επιπτώσεις του, αποτελούν για μια οργάνωση όπως η Ε.Ε. αντικείμενα έντονου προβληματισμού.

Οι ανθρώπινες απώλειες, οι πιο τραγικές και οδυνηρές, είναι σίγουρα και οι απόλυτα αμετάκλητες.

Οι ρημαγμένες καρδιές, οι ρημαγμένες υποδομές, οι ρημαγμένες κοινωνίες, οι ρημαγμένες εκκλησίες, οι ρημαγμένες συνοικίες, τα ρημαγμένα μνημεία, η ρημαγμένη φύση θα πρέπει να «ξανακολλήσουν», να ξαναφτιαχθούν, να ξαναγίνουν πιο γερά, πιο στέρεα. Όλοι έμεις μέσω των οργανισμών της Διεθνούς Κοινωνίας, πρέπει να βοηθήσουμε τους μηχανισμούς της φυσικής ανανέωσης και αναγέννησης. Οι κάθε λογής ρυπάνσεις και βλάβες των βιογεωχημικών κύκλων πρέπει να εντοπιστούν, να αποτιμηθούν και κυρίως να αναιρεθούν με μέτρα οικολογικά, τεχνολογικά, θεσμικά και οικονομικά. Η Διεθνής αυτή συνάντηση προσφέρει μια θαυμάσια ευκαιρία για την ψύχραιμη αποτίμηση των επιπτώσεων του πολέμου στο περιβάλλον και επιτρέπει ίσως τον εντοπισμό των μηχανισμών εκείνων που θα μπορούσαν να συμβάλλουν στην ανασυγκρότηση.

Η Ε.Ε. θα λάβει σοβαρά υπόψη της τα αποτελέσματα του συνεδρίου για τον προσδιορισμό και της δικής της ενδεχόμενης συμβολής όπου και όσο οι δυνάμεις της το επιτρέψουν».

«Γεωργία & Περιβάλλον»

Εθνική Στρατηγική και Σχέδιο Δράσης για την Αειφορική Διαχείριση και Ανάπτυξη των Γεωργικών Πόρων

Το Υπουργείο Γεωργίας, με πρωτοβουλία της Διεύθυνσης Σχεδιασμού Εγγειοβελτιωτικών Εργων και Αξιοποίησης Εδαφοϋδατικών Πόρων και της Διεύθυνσης Χωροταξίας και Προστασίας Περιβάλλοντος διοργάνωσε στις 23-25 Φεβρουαρίου 2000 Συνέδριο - Συνάντηση Εργασίας με θέμα «Γεωργία & Περιβάλλον».

Η πρωτοβουλία είχε ως σκοπό την αναζήτηση απαντήσεων σε καίρια ερωτήματα που δημιουργούνται από την άσκηση της σύγχρονης γεωργίας σε σχέση με το περιβάλλον και την χάραξη στρατηγικής και εκπόνηση σχεδίου δράσης από το Υπουργείο Γεωργίας για την αειφορική διαχείριση και την ανάπτυξη των γεωργικών πόρων της χώρας.

Η Ελληνική Εταιρεία κλήθηκε να συμμετάσχει στη συνάντηση αυτή μέσω του Προέδρου της. Πρέπει εδώ να υπενθυμίσουμε ότι η Ελληνική Εταιρεία το 1995 είχε την οργανωτική ευθύνη του πρώτου Συνεδρίου που οργανώθηκε στη χώρα μας για την χάραξη Εθνικής Στρατηγικής για την Ελληνική Φύση.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Το Διεπιστημονικό Ινστιτούτο Περιβαλλοντικών Ερευνών (ΔΙΠΕ) σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας και υπό την αιγίδα του ΥΠΕΧΩΔΕ, διοργανώνουν φέτος το καλοκαίρι (3-21 Ιουλίου) στην Κεφαλλονιά, τον τρίτο κύκλο σπουδών με την επωνυμία «Θερινό Οικολογικό Πανεπιστήμιο», με θέμα «Βιώσιμες Πόλεις», ένα θέμα που εξετάζει από ιστορική, κοινωνιολογική, περιβαλλοντική σκοπιά τη σύγχρονη πόλη και θέτει το ζήτημα της βιωσιμότητας και στο μέλλον.

Για πληροφορίες σχετικά με τους όρους, τα δίδακτρα, την διαμονή και το πρόγραμμα, επικοινωνήστε με την γραμματεία του ΔΙΠΕ στα τηλ.: 3844653, 3810871, στο φαξ 3845330 ή στο e-mail: dipe@otenet.gr.

Αγαπητά Μέλη,
Αγαπητοί Φίλοι,

Η καταβολή της συνδρομής σας,
στηρίζει το έργο μας
όχι μόνο οικονομικά αλλά και ηθικά.

Από σας αντλούμε ενέργεια
για να συνεχίσουμε με ενθουσιασμό
τις δραστηριότητές μας.

Παρακαλούμε,
επικοινωνείτε με τη Γραμματεία.

ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΕΙΤΕ ΣΤΟ ΔΕΛΤΙΟ ΜΑΣ ΒΟΗΘΩΝΤΑΣ ΤΟ ΕΡΓΟ ΜΑΣ

Δεχόμαστε ένα σχετικά περιορισμένο αριθμό διαφημίσεων.

Πληροφορίες και Τιμολόγιο τηλ: 3225245 fax: 3225540

**Παρακαλώ να με γράψετε συνδρομητή
του «ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ» σας**

ΟΝΟΜΑ..... ΕΠΩΝΥΜΟ .....

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ..... Τηλ.....

☐

5.000 δρχ.

☐

2.000 δρχ. (για μαθητές, σπουδαστές και φοιτητές)

Υπεύθυνη Έκδοσης: Βάσω Λυμπερίδη, Μπέσσυ Μαντζάρα

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
Για την Προστασία του Περιβάλλοντος
και της Πολιτιστικής Κληρονομιάς

Σωματείο μη κερδοσκοπικό
Τριπόδων 28, Πλάκα
105 58 Αθήνα
Τηλ: 32.25.245 & 32.26.693 Fax: 32.25.240

Ιδιοκτησία ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
Εκδότης: Μ. Σκούλλος

Τυπώνεται σε 4.000 αντίτυπα

Εμπέλεια Εντύπου - Παραγωγή
ΕΜ ΕΣ ΠΡΕΣΣ

